

Transformació o CiU-PSC 2.0

«En Comú i ERC, els agents emergents de la política catalana, tenen, tots dos, potencialitat transformadora. Però això és més difícil que passi si es deixen arrossegar a una batalla CiU-PSC 2.0»

No és cap secret. Hi ha gent dels comuns -d'aquesta barreja de coses que en diem "els comuns"- que voldria estar construïnt el Ciutadans d'esquerres. I hi ha gent a ERC que es conformaria a ser el sector més independentista de Convergència. I aquests dos grups, tot i no ser gaire grans, fan molt soroll. Perquè sempre és sorollós qui crida però, també, perquè els contraris posen els altaveus davant els seus crits. Ens agrada que el rival confirmi els nostres prejudicis i la nostra propaganda.

Com dic, aquests grups no són gaire grans, ni en un lloc ni a l'altre. Però sí que són un símptoma de moltes coses. Algunes, de paradoxals, com ara que En Comú i ERC són espais amb una gran potencialitat transformadora. Perquè, per molt que a tots ens caiguin més simpàtics els petits, els humils i els perdedors, les organitzacions polítiques que normalment poden canviar les coses són les grans. És a dir, les que ocupen la centralitat -que, compte, no vol dir que siguin de centre o que renunciïn a la radicalitat en la defensa de les seves idees.

I, precisament pel fet que ERC i En Comú ocupen la centralitat del nou escenari polític català, tenen la capacitat d'atreure sectors que normalment votarien CDC, en el cas dels primers, o PSC i C's en el cas dels segons. Sense capacitat de penetració en aquests electorats frontera cap dels dos partits valdrien res com a eines de transformació.

Ara bé, l'existència d'aquests sectors interns també anuncia riscos. El més evident, que aconseguixin imposar el seu projecte polític. De fet, hi ha massa incentius per totes dues parts. Per En Comú seria molt còmode tornar a l'esquema de repartiment polític dels anys 80 i 90, PSC-CiU, on ells rellevin el PSC. Passa quelcom semblant amb ERC. La millor forma d'acabar de menjar-se CDC no és sortir a terrenys desconeguts o amb programes massa agosarats sinó atrinxerar-se en l'aliança amb CDC i fer valer l'actual correlació de forces per liderar-la.

Això aniria molt bé pels partits a curt termini, si fem una valoració des de la perspectiva del poder institucional. Sens dubte. Però, i en termes de transformació? Seria capaç un bloc liderat per ERC de fer efectiu el dret a decidir dels catalans per si mateix, sense la participació de la resta? I En Comú, amb qui pensaria pactar polítiques que donessin la volta al període llarg de derogació de drets socials al que ens ha conduït la crisi i els seus gestors? I, llavors...?

En Comú i ERC, els agents emergents de la política catalana, tenen, tots dos, potencialitat transformadora. Però això és més difícil que passi si es deixen arrossegar a una batalla CiU-PSC 2.0, com intenten els seus dinamiters interns. Davant d'aquesta temptació, en els propers mesos comprovarem si aquests partits tenen direccions capaces de fer equilibris en la tensió entre centralitat i transformació per entomar els amplis objectius de fons. El moment actual, amb els canvis profunds d'hegemonies que s'estan succeint, és una finestra d'oportunitat per aconseguir un pacte històric per la transformació. Només cal que els partits estiguin a l'altura.